

است که با انتشار خبر تحصن آنان همه قشرهای مبارز ملت در کنار آن ها قرار گرفته و هماهنگ و هم صدا با هم قاطعانه اعلام کردند که اعتصاب خویش را تا تشریف فرمایی بزرگ مرجعان ادامه خواهیم داد. جامعه روحانیت مبارز مشهد به خاطر همین هدف مقدس تحصن خود را در صحن امام خمینی در کنار حرم امن امام هشتم (ع) آغاز کردند. بدیهی است که این تحصن تا ورود رهبر بزرگ انقلاب ایران به کشور ادامه خواهد داشت.»

این بیانیه را عزالدین الحسینی الزنجانی، جواد تهرانی، علی فلسفی، حسنعلی مروارید، محمد مهدی نوقانی، سید عبدالکریم هاشمی نژاد و عباس واعظ طبسی امضاء کردند.^(۵)

خود را در صحن امام آغاز کردند و محل تحصن تالار تشریفات و دارالزهد مبارکه بود. از همان آغاز صبح به تدریج نمایندگان مختلف مردم به متحصنین پیوستند و گروه بیشتری همبستگی خود را با تحصن اعلام نمودند. از سوی قشرهای مختلف جوامع مختلف و اصناف مشهد به تدریج گروه های مختلفی به عنوان نماینده همراه با دسته گل ها و شعارها و پلاکاردهایی وارد صحن امام خمینی (ره) شده و همبستگی خود را با متحصنان اعلام داشتند. دانشگاهیان برای شرکت در تحصن جامعه روحانیت به طور دسته جمعی با نظم خاصی از باشگاه دانشگاه به طرف حرم حرکت کردند و پس از رسیدن به محل تحصن یکی از اساتید دانشکده الهیات دانشگاه مشهد ضمن اعلام همبستگی با متحصنین پیرامون جنایات رژیم و مسائل مربوط سخنرانی ایراد کرد و ساعت ۲ بعد از ظهر حجه الاسلام هاشمی نژاد برای حضار به سخنرانی پرداخت که البته کوتاه بود و پس از آن در صحن امام خمینی (ره) تغییرات بنیانی در امور اقتصادی، فرهنگی سیاسی و همچنین لزوم آگاهی بخشی به مردم و خشی کردن تکنیک های عقب نشینانه رژیم و بالاخره معدوم و مطرود اعلام کردن دولت فعلی مباحثی مطرح کرد. آیت... العظمی شیرازی نیز پس از اقامه نماز مغرب و عشاء قایقی در میان متحصنین گذراند و پس از تماس با پاریس توسط حجه الاسلام هاشمی نژاد اعلام داشت: «بنابر آخرین خبر آیت... خمینی (ره) ساعت ۳:۱۰ با امداد صبح پنجشنبه به سوی تهران پرواز می کند و پس از مذاکره با سایر روحانیون متحصن قرار شد تا ورود معظم له به فرودگاه مهرآباد تحصن ادامه یابد.»^(۶)

۱۲ بهمن کارکنان مهمان سرای آستان قدس رضوی در پیامی ورود امام خمینی (ره) را تبریک گفتند.

آیت... العظمی نایب الامام خمینی سلمه... تعالی را به وطن از صمیم قلب تبریک و تهنیت عرض نموده، موفقیت روزافزون اسلام و اسلامیان را در جوار حضرت امام رضا (ع) از خداوند متعال آرزو مندیم.^(۷) اعتراض و ناراضی شدن شدید مردم مشهد به علت عدم پخش مستقیم مراسم ورود امام خمینی (ره) دیگر داستان این روز است؛ در ساعت ۹:۴۵ صبح روز پنجشنبه ۱۲ بهمن ماه ۵۷ بیش از دوپست تلویزیون در مشهد خرد شد؛ زیرا با خبر ورود امام خمینی (ره)، مردم مشهد با شور و اشتیاق بی نظیری به تماشای تلویزیون نشسته بودند تا گزارش لحظه به لحظه ورود امام خویش را به ایران ببینند. پس از نمایش قسمتی از گزارش ورود رهبر تلویزیون اعلام کرد که به دلایلی نمی تواند نمایش مستقیم ورود ایشان را ادامه دهد. در همین لحظه (ساعت ۹:۴۵ صبح) حدود دو ثانیه سرود شاهنشاهی نواخته شد و تصویر شاه پخش گردید که بلافاصله تصویر امام خمینی (ره) جایگزین آن شد.

کمی پس از این لحظه تلفن های مکرری به روزنامه خراسان شد که همگی اعلام داشتند در همان لحظات اول پخش سرود شاهنشاهی تلویزیون های خود را شکسته اند.

۱۳ بهمن اتحادیه و شرکت تعاونی نانوایان مشهد نیز طی اطلاعیه ای خوشحالی خویش را از ورود رهبر بدین گونه اعلام داشتند: «با خوشحالی فراوان مقدم مبارک پیشوای شیعیان جهان آیت الله خمینی را به ایران تبریک و تهنیت عرض نموده و از خداوند مسئلت می نمایم که هر چه زودتر عدل و مساوات و برادری در کشور عزیزمان حکمفرما شود و مردم متدین ایران از آسایش رفاه بر خوردار گردند.»

۱۳ بهمن پایان تحصن علمای مشهد

از ساعت ۱۰ صبح روز ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ تحصن علمای مشهد پایان یافت و بیانیه پایانی تحصن نیز قرائت شد که علما متحصن در صحن امام خمینی (ره) اعلام کردند:

«بسم الله الرحمن الرحيم
مردم غیور و مبارز ایران،
اکنون که حکومت غاصب و دست نشانده بختیار در برابر طوفان خشم

و اعتراضات مردم مسلمان مایه زانو درآمده و عقب نشینی کرد و به ناچار موانع و مشکلاتی را که در راه ورود حضرت آیت... امام خمینی به کشور به وجود آورده بود، از میان برداشت و این آرزوی دیرین مردم مسلمان انجام گرفت و هدف مقدسی که به خاطر آن تحصن نموده بودیم به خواست خداوند متعال برآورده گردید، از این نظر، پایان تحصن را با موفقیت اعلام می کنیم.»

در این بیانیه همچنین اعلام شد از کارکنان محترم اداره آستان قدس رضوی که امکانات صحن مطهر را برای تحصن، بی دریغ در اختیار ما قرار داده اند و تسهیلات ممکن را در این به راه به عمل آورده اند و همچنین از سایر برادرانی که در این راه به نوعی ماریاری دادند، تشکر شد و خواستار توفیقات بیشتر آن ها از قادر متعال شدند.^(۹)

۱۴ بهمن تظاهرات در ضد دولت بختیار در مشهد
به دنبال ورود امام خمینی (ره) به ایران تمام شهرها، به ویژه مرکز استان خراسان، یکپارچه شور و شوق شده بود. مردم از افشار مختلف ضمن محکوم کردن دولت بختیار خواستار استعفای وی و تشکیل شورای انقلاب اسلامی گردیدند. تظاهرات با شعارهای خوش آمد به رهبر انقلاب اسلامی ادامه یافت و تا ساعتی پس از ظهر به طول انجامید.

۱۵ بهمن تلگراف از مشهد مقدس به پاریس

«حضرت رئیسکار دستان، رئیس جمهور فرانسه، ملت مبارز و مجاهد ایران از میهمان نوازی آن حضرت و ملت فرانسه که از مرجع عالیقدر جهان تشیع امام خمینی (ره) مبذول داشته اید کمال تشکر و سپاسگزاری را داریم. ایران- مشهد مقدس- صنف قماش فروش.»

۱۷ بهمن شهردار مشهد، چوپک، در ۱۷ بهمن ۱۳۵۷ پیام تبریکی برای ورود امام خمینی (ره) به تهران مخابره کرد. «بارگشت زعیم عالیقدر و مبارز توانا حضرت آیت العظمی امام خمینی را به میهن از صمیم قلب به هم وطنان عزیز تبریک و تهنیت عرض نموده و موفقیت آن پیشوای بزرگ و فداکار را از خدای متعال مسئلت دارم.»^(۱۱)

۱۸ بهمن راهپیمایی مردم مشهد به پشتیبانی از دولت موقت
روز ۱۸ بهمن بیش از یک میلیون نفر از مردم مشهد با شرکت در راهپیمایی از دولت بازگان پشتیبانی کردند. روی تابلوهای بزرگ نوشته شده بود: «ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا و رسولش را و از میان خودتان آن کس را که در تصرف امور الهی شایسته تر است.»^(۱۲)

۱۹ بهمن در مشهد ۱/۵ میلیون نفر از دولت بازگان پشتیبانی کردند

در تاریخ ۱۹ بهمن ماه ۵۷ فریادهای قهر مانانده و مستحکم بیش از یک میلیون نفر راهپیمایان مشهد، روستاهای حومه و نمایندگان شهرستان هایی چون قوچان، تربت حیدریه، نیشابور و غیره در فضا پیچید؛ با این مضمون که ما انتخاب مهندس بازگان را تأیید می کنیم. در صفوف تظاهر کنندگان بیش از ۱۵۰۰ تابلو مربوط به مؤسسات و ادارات مختلف دولتی و خصوصی به چشم می خورد.

۲۱ بهمن انتشار پیام تبریک انجمن شهر مشهد در روز انجمن شهر مشهد
۲۱ بهمن ۱۳۵۷ به مناسبت ورود امام خمینی (ره): «انجمن شهر مشهد مقدم پیشوای عزیز و رهبر عالی قدر حضرت آیت... العظمی امام خمینی را به خاک و وطن گرامی داشته و به کلیه هموطنان ارجمند تبریک و تهنیت عرض نموده، توفیق معظم له را در به ثمر رساندن اهداف عالی مکتب مقدس اسلام از خداوند بزرگ آرزو می نمایم.»^(۱۴)

۲۱ بهمن مراسم بزرگداشت دکتر علی شریعتی

ساعت ۵/۸ با مداد روز شنبه ۲۱ بهمن ماه ۵۷ به مناسبت بزرگداشت شادروان دکتر علی شریعتی مراسمی در سالن دادگستری استان خراسان برگزار شد و بیش از سه هزار نفر در این مراسم شرکت داشتند. در پایان مراسم شرکت کنندگان از نمایشگاه عکس و طرح های مربوط به دکتر علی شریعتی و جزوات و کتاب بازدید به عمل آوردند.

۲۸ بهمن اتابکی، قائم مقام آستان قدس رضوی، در ۲۸ بهمن تلگراف تبریکی برای امام خمینی (ره) ارسال کرد و اعلام نمودند.

«اکنون که نهضت اصیل مذهبی و ملی ایران به زعامت داهیانه آن مرجع آگاه به پیروزی های بزرگ نائل شده است، برای ما کارکنان شاغل و بازنشسته بارگاه ملائک پاسبان حضرت ثامن الائمه (ع) که با بهره وری از فیوضات مجاورت آن امام همام خوشبختانه از نخستین گروه های اعتصاب کننده علیه رژیم طاغوتی منکوب بوده ایم، مایه افتخار است که همگام با تمامی افشار ملت قهرمان ایران دستاوردهای نهضت را ارج نهاده و به مبارزین، مجاهدین، اعتصابیون و دیگر افراد ملت رشید ایران تبریک عرض نموده و آمادگی خود را جهت اجرای فرامین مطاع آن رهبر بی بدلیل و شکستن اعتصاب اعلام داریم و با درود به روان پاک شهدای نهضت برای برگزازی حکومت عدل و اسلامی لحظه شماری می کنیم.»^(۱۶)

۳۰ بهمن تاج های پهلوی در مشهد تخریب و سرنگون می شوند.

۱. روزنامه خراسان، پنجشنبه ۱۲ بهمن ۱۳۵۷
۲. آذری خاکستر، غلامرضا؛ نوعی، غلامحسین، «واکاوی نقش فرهنگیان مشهد در انقلاب اسلامی (گفتگو با اکبر صابری فر)»، ویژه نامه نقش مشهد در انقلاب اسلامی، سال سوم، شماره سوم، زمستان ۱۳۹۱، ص ۱۰۱
۳. روزنامه خراسان، سه شنبه ۳ بهمن ۱۳۵۷
۴. روزنامه خراسان، چهارشنبه ۴ بهمن ۱۳۵۷؛ همچنین، علی نجف زاده، «شهرداری مشهد در انقلاب اسلامی»، ویژه نامه نقش مشهد در انقلاب اسلامی، سال سوم، شماره سوم، زمستان ۱۳۹۱، ص ۹۲
۵. روزنامه خراسان، ۱۱ بهمن ۱۳۵۷؛ همچنین، مقاله منتشر نشده علی نجف زاده، «آستان قدس و حرم مطهر رضوی در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی»
۶. روزنامه خراسان، پنجشنبه ۱۲ بهمن ۱۳۵۷
۷. روزنامه آفتاب شرق، شماره ۱۱۸۵۱
۸. روزنامه خراسان، جمعه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۵۷
۹. روزنامه خراسان، جمعه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۵۷
۱۰. روزنامه خراسان، یکشنبه ۱۵ بهمن ۱۳۵۷
۱۱. روزنامه آفتاب شرق، شماره ۱۱۸۵۵
۱۲. روزنامه خراسان، پنجشنبه ۱۹ بهمن ۱۳۵۷
۱۳. روزنامه خراسان، جمعه ۲۰ بهمن ۱۳۵۷
۱۴. روزنامه نور خراسان، شماره ۱۲۰۹
۱۵. روزنامه خراسان، یکشنبه ۲۲ بهمن ۱۳۵۷
۱۶. روزنامه نور خراسان، شماره ۱۲۱۱